

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор сільськогосподарських наук,
професор

Оксана ТОНХА
2024 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Сорокіна Андрія Анатолійовича
на тему: **«Київська міська Рада народних депутатів I (XXI) скликання (1990–1994 рр.):
вибори, організація, діяльність»**,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності **032 «Історія та археологія»**
галузі знань **03 «Гуманітарні науки»**

Витяг із протоколу № 8 фахового семінару наукової ради гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від «27» травня 2024 року.

Присутні:

Члени наукової ради гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: І. М. Савицька, декан гуманітарно-педагогічного факультету, кандидат філософських наук, доцент, голова наукової ради; С. В. Харченко, заступник декана гуманітарно-педагогічного факультету з наукової роботи, професор кафедри журналістики та мовної комунікації, доктор філологічних наук, професор, заступник голови наукової ради; С. О. Білан, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, доктор історичних наук, професор, головуючий на засіданні наукової ради; О. Ю. Балалаєва, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, кандидат педагогічних наук, доцент, секретар наукової ради; С. М. Амеліна, завідувач кафедри іноземної філології і перекладу, доктор педагогічних наук, професор; І. М. Буцик, заступник декана гуманітарно-педагогічного факультету, професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, доцент; І. І. Демченко, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; В. І. Додонова, професор кафедри філософії та міжнародної комунікації, доктор філософських наук, професор; В. Ф. Калуга, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, доктор філософських наук, професор; М. П. Костенко, завідувач кафедри фізичного виховання, кандидат педагогічних наук, доцент; С. О. Кубіцький, завідувач кафедри управління та освітніх технологій, кандидат педагогічних наук, професор; О. В. Кучай, професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, професор; О. М. Любовець, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, доктор історичних наук, професор; І. З. Майданюк, завідувач кафедри культурології, доктор філософських наук, професор; М. І. Навальна, в. о. завідувача кафедри журналістики та мовної комунікації, доктор філологічних наук, професор; І. І. Осадченко, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; О. В. Полунін, професор кафедри психології, доктор психологічних наук, професор; Т. Ф. Семашко, професор кафедри журналістики та мовної комунікації, доктор філологічних наук, професор; І. В. Сопівник, завідувач кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; Р. В. Сопівник, завідувач кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, професор; М. І. Степаненко, професор кафедри журналістики та мовної комунікації, доктор філологічних наук, професор; В. В. Стрілець, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, доктор історичних наук, професор; Р. О. Тарасенко, професор кафедри соціальної роботи

та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; Н. Т. Тверезовська, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; С. В. Цимбал, професор кафедри англійської мови для технічних і агробіологічних спеціальностей, доктор психологічних наук, доцент; В. М. Шмаргун, професор кафедри психології, доктор психологічних наук, професор; С. В. Яшник, професор кафедри психології, доктор педагогічних наук, доцент.

Інші присутні на засіданні наукової ради гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: Н. Б. Кравченко, доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, кандидат історичних наук, доцент; О. М. Прохорчук, доцент кафедри соціальної роботи та реабілітації, кандидат педагогічних наук, доцент; В. В. Стрілець, доцент кафедри іноземної філології і перекладу, кандидат педагогічних наук, доцент; А. А. Сорокін, здобувач ступеня доктора філософії.

Порядок денний: обговорення основних наукових результатів дисертації **Сорокіна Андрія Анатолійовича** на тему: «**Київська міська Рада народних депутатів I (XXI) скликання (1990–1994 рр.): вибори, організація, діяльність**», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки».

Тему дисертації затверджено науковою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 2 від 20.10.2020 р.).

Дисертацію виконано на кафедрі міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор **Стрілець Василь Васильович**, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Слухали: доповідь здобувача А. А. Сорокіна про основні положення дисертації. У дисертації визначено теоретико-методологічні засади, історіографію та джерельну базу дослідження; з'ясовано специфіку передумов, перебігу та результатів виборів до столичної міськради I (XXI) скликання; досліджено трансформацію організаційної діяльності Київміськради I (XXI); розкрито особливості взаємодії Київміськради I (XXI) скликання з органами державної влади та місцевого самоврядування у межах м. Києва; вивчено роль досліджуваного органу в суспільно-політичних, соціально-економічних та соціокультурних подіях і процесах; охарактеризовано зовнішні зв'язки досліджуваного органу в межах України і світу.

Здобувачу було поставлено 9 запитань, на які він надав обґрунтовані відповіді та пояснення.

Виступили:

Науковий керівник – доктор історичних наук, професор В. В. Стрілець зазначив, що у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи А. А. Сорокін проявив себе як наполегливий, відповідальний, високоерудований науковець, який уміє ставити і вирішувати складні наукові завдання, володіє методами наукових досліджень, постійно працює над удосконаленням своїх професійних навичок і компетентностей. За період навчання А. А. Сорокін здобув необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, вирішення комплексних завдань у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Здобувач оволодів методологією наукової діяльності, а також провів власне наукове дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

Експерти:

Білан С. О., доктор історичних наук, професор звернув увагу на актуальність обраної здобувачем теми, високий ступінь обґрунтованості наукових положень і висновків. Експерт зазначив, що здобувач проаналізував праці українських і зарубіжних дослідників, комплексно дослідив специфіку обрання та діяльності Київської міської Ради народних депутатів I (XXI) скликання. На основі аналізу дисертації експертом запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такої, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року, № 502 від 19 травня 2023 року та № 507 від 03 травня 2024 року), та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки».

Кравченко Н. Б., кандидат історичних наук, доцент відзначила актуальність теми дослідження, його наукову новизну, теоретичне та практичне значення, особистий внесок здобувача в отримання наукових результатів. На основі аналізу дисертації експерткою запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такої, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року, № 502 від 19 травня 2023 року та № 507 від 03 травня 2024 року), та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки».

В обговоренні результатів дисертації взяли участь: Любовець О. М., доктор історичних наук, професор; Полунін О. В., доктор психологічних наук, професор; Сопівник Р. В., доктор педагогічних наук, професор; Харченко С. В., доктор філологічних наук, професор; Яшник С. В., доктор педагогічних наук, доцент; Навальна М. І., доктор філологічних наук, професор.

Виступаючи зазначили, що здобувачем виконано дисертацію на актуальну тему, робота містить значну кількість нових наукових даних, має наукову новизну, актуальність, важливе теоретичне та практичне значення, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31 травня 2019 року), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року, № 502 від 19 травня 2023 року та № 507 від 03 травня 2024 року).

Було підтримано пропозицію експертів щодо рекомендації дисертації А. А. Сорокіна для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки».

Постановили: заслухавши та обговоривши дисертацію Сорокіна Андрія Анатолійовича на тему: «Київська міська Рада народних депутатів I (XXI) скликання (1990–1994 рр.): вибори, організація, діяльність», члени наукової ради гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації обумовлюється низкою чинників. Першим із них є діахронно-історіографічний, який характеризує поточну історіографічну ситуацію щодо загального стану дослідженості діяльності органів місцевого самоврядування м. Києва. Останній характеризується наявністю фундаментальних наукових праць у межах історико-правового напряму містознавчих досліджень, присвячених діяльності київського магістрату польсько-литовської доби, київської міської думи часів Російської імперії та в умовах розгортання Української революції межі 1910–1920-х рр., Київської міської Ради депутатів трудящих останнього десятиріччя сталінського режиму, Київської міської Ради народних депутатів ХХ скликання, проте, водночас, відсутністю монографічних та дисертаційних досліджень, цілком присвячених діяльності Київської міської Ради народних депутатів (Київміськради) I (XXI) скликання у 1990–1994 рр., що актуалізує необхідність створення такого дослідження. Другим чинником є синхронно-історіографічний, що полягає в зростанні дослідницької уваги до вивчення досвіду формування та діяльності органів місцевого самоврядування Української РСР та України I (XXI) скликання, зокрема Сумської, Закарпатської, Львівської, Волинської обласних рад, Луцької міської Ради. Дослідження ж обрання та діяльності Київміськради I (XXI) скликання дозволить розширити уявлення про розвиток місцевого самоврядування в Українській РСР та Україні впродовж 1990–1994 рр. як в цілому, так і в окремих адміністративно-територіальних одиницях. Третім чинником слугує теоретико-методологічний, оскільки тема дисертаційного дослідження актуалізується утвердженням локальної історії як актуального для вивчення історії України наукового напряму в системі історичного знання. Окрім того, означеному сприяють відносно вузькі часові межі та загальне формулювання теми, відповідно до чого можливо здійснити комплексне дослідження обрання та діяльності Київміськради I (XXI) скликання на основі широкого джерельного комплексу та методологічного інструментарію. Четвертим є хронологічний чинник, значення якого полягає в особливостях періоду обрання та діяльності Київміськради I (XXI) скликання, який можна визначити як час суттєвих перетворень в масштабах історії як світу, так і України й м. Києва як її столиці. П'ятим є комеморативний чинник, адже в умовах 30-річчя завершення строку повноважень Київміськради I (XXI) скликання постає необхідність створення наукового дослідження, присвяченого її діяльності. Шостим є політико-правовий чинник, оскільки Київміськрада I (XXI) скликання в якості головного столичного представницького органів місцевого самоврядування мала низку функцій, відсутніх або менш актуалізованих в діяльності синхронних місцевих рад. Йдеться, зокрема, про співпрацю щодо матеріально-технічного обслуговування із вищими органами державної влади Української РСР та України й іноземними представництвами. Окрім того, означений орган місцевого самоврядування діяв в умовах наявності в м. Києві районних в місті Рад народних депутатів та зміни моделі місцевого самоврядування, відповідно дослідження діяльності Київміськради I (XXI) скликання може бути корисним в контексті розуміння специфіки обрання і роботи Київміськради в разі відновлення в столиці України районних рад або ж посилення повноважень КМДА.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами Університету та кафедри. Дисертація пов'язана з темами наступних науково-дослідних робіт: «Вивчення соціально-економічного і суспільно-політичного розвитку України: аграрний аспект» (номер державної реєстрації 0109U007117); «Українська державність у міжнародному вимірі: традиції, досвід і перспективи»; «Міжкультурна комунікація в соціальних практиках як фактор формування цивілізаційної ідентичності».

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання. Здобувачем здійснено пошук та аналіз літератури за темою дисертації, виконано наукові дослідження та опрацьовано одержані результати. Формулювання висновків та аналіз одержаних результатів виконано спільно з науковим керівником. У дослідженнях і публікаціях використано результати, які були одержані особисто здобувачем.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Дисертація за характером і змістом розкритих питань є новітнім комплексним та системним дослідженням формування та діяльності Київської міської Ради народних депутатів I (XXI) скликання, за результатом якого автором сформовано низку нових теоретичних і практичних положень, висновків і рекомендацій. Висновки та рекомендації аргументовано результатами власних досліджень, вони відповідають меті та поставленим завданням дослідження.

5. Наукова новизна основних результатів дослідження полягає у тому, що воно є першою в українській історіографії фундаментальною науковою працею, що має на меті всебічне висвітлення обрання та діяльності Київміськради I (XXI) скликання із застосуванням широкого методологічного інструментарію та використанням великого кола конкретно-історичних джерел, зокрема вперше введених до наукового обігу. Вперше: зроблено спробу всебічного дослідження формування та діяльності Київміськради I (XXI) скликання; залучено до наукового обігу нові конкретно-історичні джерела із відображенням історії досліджуваного органу, зокрема матеріали щодо зовнішніх зв'язків столичної міськради названого скликання; з'ясовано хронологічні межі виборів до вказаного органу від обговорення перспектив їхнього проведення до останніх турів голосування; охарактеризовано особливості формування виборчих комісій та структури виборчих округів на виборах 1990 р. до столичної міськради нового скликання із виявленням нерівномірності в чисельності виборців та кандидатів у депутати; виявлено наступність у підсумках двох турів голосувань 4 та 18 березня 1990 р.; розкрито перебіг наступних турів виборів; охарактеризовано специфіку організаційної діяльності Київміськради I (XXI) скликання від її обрання до завершення повноважень; здійснено комплексне документальне дослідження взаємодії досліджуваного органу зі структурами державної влади та місцевого самоврядування у межах м. Києва; комплексно досліджено основні напрями суспільно-політичної, соціально-економічної та соціокультурної діяльності Київміськради I (XXI) скликання; розкрито особливості її зовнішніх зв'язків включно з участю в українському муніципальному русі та трансформацією зарубіжних контактів. Також удосконалено розуміння суспільно-політичних процесів історії України межі 1980–1990-х рр.; знання про фактологічний зміст зв'язків Київміськради як головного представницького органу місцевого самоврядування столиці України; відомості щодо становлення українського законодавства межі 1980–1990-х рр., зокрема стосовно виборів, конституційного процесу, правового статусу м. Києва як столичного міста; уявлення про природоохоронну діяльність Київміськради I (XXI) скликання; знання про історію установ та організацій м. Києва.

6. Практична цінність результатів дослідження. Положення й висновки дисертаційного дослідження можливо використовувати у науковій діяльності для провадження подальших досліджень з історії місцевого самоврядування України та суміжної проблематики. Окрім того, вони можуть бути застосовані в навчальній роботі з метою підготовки нормативних та спеціальних курсів із новітньої історії України, історії держави і права України, києвознавства тощо. Також слід наголосити на перспективності врахування наукових результатів дисертаційного дослідження в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування столиці України як в історичному контексті для комеморації діяльності першого в історії незалежної України скликання Київміськради, так і для вирішення поточних питань

7. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. Основні положення дисертації викладено в 45 публікаціях, з яких 7 статей у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України, розділ у колективній монографії, стаття в іншому виданні, 36 тез наукових доповідей.

**Статті у науковому виданні,
включеному до Переліку наукових фахових видань України**

1. Сорокін А. Документи фонду 1697 Державного архіву міста Києва як джерело з історії українсько-литовських зв'язків у 1990–1991 рр. Етнічна історія народів Європи. 2018. Вип. 56. С. 133–137.
2. Сорокін А. Луцький період життя О. Мосіюка. Літопис Волині. 2021. № 24. С. 28–35.
3. Сорокін А. Київські міські газети як джерело для дослідження українсько-фінських зв'язків у 1990–1991 рр. Етнічна історія народів Європи. 2018. Вип. 55. С. 110–116.
4. Сорокін А. Динаміка формування депутатського корпусу Київської обласної ради народних депутатів I (XXI) скликання у березні 1990 – березні 1992 рр. (за документами фонду Р-880 Державного архіву Київської області). Науковий вісник Ізмайльського державного гуманітарного університету. Серія: Історичні науки. 2021. № 52. С. 170–181.
5. Сорокін А. Участь газети «За сільськогосподарські кадри» у висвітленні підготовки, перебігу та результатів парламентських і місцевих виборів 1990 р. в м. Києві. Літопис Волині. 2021. № 25. С. 62–68.
6. Сорокін А. А. Роль газети «Екран і життя» у висвітленні виборів 1990 року в місті Києві. Культурологічний альманах. 2023. № 4. С. 82–90.
7. Сорокін А. А. Участь газети Київміськради «Хрещатик» у комеморації 50-річчя трагедії Бабиного Яру. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. 2023. Т. 34 (73). № 1. С. 142–149.

Розділ у колективній монографії

8. Сорокін А. Київська міська специфіка перебігу виборів 1990 р. у світлі інформації Київського міськкому КПУ від 22 березня 1990 р. «Про підсумки виборів народних депутатів УРСР та в місцеві Ради народних депутатів м. Києва». Moderní aspekty vědy: XLII. Díl mezinárodní kolektivní monografie. Česká Republika, 2024. S. 221–236.

Стаття в іншому виданні

9. **Сорокін А.,** Стрілець В. Встановлення побратимських зв'язків Києва з містами Чикаго і Торонто. Універсум історії та археології. 2021. Т. 4. № 2. С. 138–154. *(Сорокіним А. на основі дослідження документів фонду 1697 Державного архіву м. Києва та газетних періодичних видань розкрито формування передумов та перебігу поріднення м. Києва зі згаданими містами США і Канади впродовж липня 1991 р., що відображено в останньому розділі дисертації «Основні напрями діяльності Київської міської Ради народних депутатів I (XXI) скликання» у межах підрозділу «Зовнішні зв'язки за межами України». Стрілцем В. проведено науковий супровід дослідження).*

Тези наукових доповідей

10. Сорокін А. Газета «Київський університет» як джерело з історії Київської міської та районних в місті Києві Рад народних депутатів доби суверенізації Української РСР. Шевченківська весна – 2015: історія: XIII Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих учених, м. Київ, 1–3 квітня 2015 року: тези доповіді. Київ, 2015. С. 196–200.
11. Сорокін А. Висвітлення діяльності Київської міської та районних в місті Києві Рад народних депутатів доби суверенізації Української РСР в киевознавчих дослідженнях. Шістнадцяті джерелознавчі читання «Архівна наука і освіта в незалежній Україні»: Всеукраїнська наукова конференція, м. Київ, 24 листопада 2015 року: тези доповіді. Київ, 2015. С. 83–85.
12. Сорокін А. Висвітлення діяльності Київської міської та районних в місті Києві Рад народних депутатів XXI скликання доби суверенізації Української РСР у мемуарах столичних керівників. Шевченківська весна – 2016: історія: XIV Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих учених, м. Київ, 6–8 квітня 2016 року: тези доповіді. Київ, 2016. С. 299–302.

13. Сорокін А. А. Листування Київміськвиконкому за 1990 р. як джерело з історії становлення дипломатичних представництв іноземних держав в Українській РСР доби перебудови. Дні науки історичного факультету (до 150-річчя з дня народження М. С. Грушевського): IX Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих учених, м. Київ, 21 квітня 2016 року: тези доповіді. Київ, 2016. С. 458–459.

14. Сорокін А. Дві наради 20 серпня 1991 р.: невідома сторінка історії Київської міської ради народних депутатів XXI скликання. Шевченківська весна – 2017: історія: XV Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих учених, м. Київ, 16 березня 2017 року: тези доповіді. Київ, 2017. С. 136–139.

15. Сорокін А. Газета «Київський університет» як джерело з історії становлення законодавчої бази перших демократичних виборів до Верховної Ради та місцевих Рад народних депутатів Української РСР. Дні науки історичного факультету 2017 (до 200-річчя з дня народження М. Костомарова): X Міжнародна конференція студентів, аспірантів та молодих учених, м. Київ, 11 травня 2017 року: тези доповіді. Київ, 2017. С. 67–70.

16. Сорокін А. Діяльність Київської міської та районних в місті Києві Рад народних депутатів XXI скликання у працях І. Салія. Другі києвознавчі читання: історія та етнокультура: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 29 березня 2017 року: тези доповіді. Київ, 2017. С. 456–459.

17. Сорокін А. А. Опубліковані мемуари як джерело з історії виборів до Київської міської та районних у місті Києві рад народних депутатів XXI скликання. Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України: Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Київ, 2 листопада 2017 року: тези доповіді. Київ, 2017. С. 209–212.

18. Сорокін А. Документи фонду 1697 (Київська міська рада) Державного архіву міста Києва як джерело з історії Революції на граніті. Шевченківська весна – 2018: історія: XVI Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих учених, м. Київ, 15 березня 2018 року: тези доповіді. Київ, 2018. С. 41–43.

19. Сорокін А. Обговорення пропозицій про проведення виборів за територіальними та виробничими виборчими округами на пленарних засіданнях X сесії Верховної Ради Української РСР XX скликання. Дні науки історичного факультету: XI Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих учених, м. Київ, 17 травня 2018 року: тези доповіді. Київ, 2018. С. 200–203.

20. Сорокін А. Рішення президії Київміськради XXI скликання та додатки до них як джерело з історії герба м. Києва. Шевченківська весна – 2019: історія: XVII Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих учених, м. Київ, 15 березня 2019 року: тези доповіді. Київ, 2019. С. 45–47.

21. Сорокін А. Відображення в документах президії Київміськради XXI скликання у складі фонду 1697 Державного архіву м. Києва історії єврейської діаспори в Україні. Дні науки – 2019: історія: XIII Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих учених, м. Київ, 17 травня 2019 року: тези доповіді. Київ, 2019. С. 44–47.

22. Сорокін А. А. Висвітлення відзначення 125-річчя від дня народження М. Грушевського на сторінках газети Київської міської Ради народних депутатів «Хрещатик». Громадсько-політична та наукова діяльність М. С. Грушевського в міжнародному вимірі (до 155-річчя від дня народження): Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 23 вересня 2021 року: тези доповіді. Київ, 2021. С. 37–38.

23. Сорокін А. А. Висвітлення формування та діяльності місцевих Рад м. Києва I (XXI) скликання у працях з історії районів столиці України. Сумські історико-краєзнавчі студії: II Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція, м. Суми, 28 жовтня 2021 року: тези доповіді. Суми, 2021. С. 113–120.

24. Сорокін А. Легенда про розташування бібліотеки Ярослава Мудрого у Межигір'ї в діяльності президії Київської міської Ради народних депутатів I (XXI) скликання. Діяльність бібліотек у забезпеченні вивчення і популяризації історико-культурної спадщини регіонів: історія, сьогодення, перспективи: Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Київ, 4 листопада 2021 року: тези доповіді. Київ, 2021. С. 199–208.

25. Сорокін А. А. Аграрна проблематика в Концепції самоврядування та самофінансування м. Києва 1989 р. Науково-інноваційний розвиток агровиробництва як запорука продовольчої безпеки України: вчора, сьогодні, завтра»: Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Київ, 17 листопада 2021 року: тези доповіді. Вінниця, 2021. С. 86–88.

26. Сорокін А. А. Участь української діаспорної щоденної газети «Свобода» у висвітленні підняття українського національного прапора біля будинку Київміськради 24 липня 1990 р. Актуальні проблеми історії зарубіжних країн в новий та новітній час: м. Київ, 10 травня 2022 року: тези доповіді. Київ, 2022. С. 319–326.

27. Сорокін А. А. Участь президії Київміськради І (XXI) скликання у процесі становлення Національної гвардії України. Відносини між Україною і НАТО на сучасному етапі: досягнення та виклики: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 2 червня 2022 року: тези доповіді. Київ, 2022. С. 166–167.

28. Сорокін А. А. Висвітлення демографічної ситуації в Українській РСР межі 1980–1990-х рр. у публікації Б. Є. Надточія «Я, ти, ми – у дзеркалі демографії». Медицина і психологія в репродукції людини – мультидисциплінарний підхід: ІІ Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 20–21 жовтня 2022 року: тези доповіді. Київ, 2022. С. 89–90.

29. Сорокін А. А. Участь газети Київської міської Ради народних депутатів «Хрещатик» у відзначенні 270-річчя від дня народження Григорія Сковороди. Духовний код української ідентичності у вимірі міжкультурної комунікації (до 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди): Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 10–11 листопада 2022 року: тези доповіді. Київ, 2022. С. 189–191.

30. Сорокін А. А. Українська історіографія становлення побратимських зв'язків між м. Києвом та містами КНР на зламі 1980–1990-х рр. Китайська цивілізація: традиції та сучасність: XVI Міжнародна наукова конференція, м. Київ, 30 листопада 2022 року: тези доповіді. Львів – Торунь, 2022. С. 136–139.

31. Сорокін А. А. Відображення діяльності Київської міської Ради народних депутатів І (XXI) скликання в епістолярній збірці Соломії Павличко «Листи з Києва». Сумські історико-краєзнавчі студії: ІІІ Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція, м. Суми, 1 грудня 2022 року: тези доповіді. Суми, 2023. С. 85–103.

32. Сорокін А. Специфіка висвітлення парламентських та місцевих виборів 1990 р. у м. Києві в синхронних працях представників товариства «Знання». HistUkrainika: Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих вчених, м. Київ, 10 грудня 2022 року: тези доповіді. Київ, 2023. С. 76–80.

33. Сорокін А. Журнал реєстрації розпоряджень та наказів голови Київміськради як джерело з історії українсько-польських контактів 1990–1991 рр. Травневі студії 2023: історія та міжнародні відносини в інформаційному протистоянні: V Міжнародна наукова конференція студентів і молодих вчених, м. Вінниця, 4 травня 2023 року: тези доповіді. Вінниця, 2023. С. 238–240.

34. Сорокін А. А. Аграрна проблематика у проєкті Концепції економічної самостійності і самоврядування м. Києва (січень 1990 р.). Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу. Секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів: Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 125-річчю Національного університету біоресурсів і природокористування України, м. Київ, 25 травня 2023 року: тези доповіді. Київ, 2023. С. 184–186.

35. Сорокін А. Участь Ленінградського райкому ЛКСМУ м. Києва у парламентських та місцевих виборах 1990 р. (за документами Державного архіву Київської області). Кліо: Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих вчених, м. Київ, 13 жовтня 2023 року: тези доповіді. Київ, 2023. С. 101–104.

36. Сорокін А. Участь Київміськради І (XXI) скликання у відзначенні Дня Незалежності України 16 липня 1991 р. у м. Києві. Проблеми історичної регіоналістики та мікроісторії: Всеукраїнська наукова конференція з нагоди 175-ї річниці від дня народження Павла Рябкова та 65-ї річниці від дня народження Сергія Шевченка, м. Кропивницький, 18–19 жовтня 2023 року: тези доповіді. Кропивницький, 2023. С. 87–89.

37. Сорокін А. Відображення київської міської специфіки виборів 1990 р. у працях О. Гараня поч. 1990-х рр. Сучасні гуманітарні дослідження молодих науковців у глобалізаційному світі: виклики, інновації, безпека: Міжнародна очно-дистанційна науково-практична конференція молодих вчених, м. Київ, 6–7 листопада 2023 року: тези доповіді. Київ, 2023. Ч. 1. С. 183–187.

38. Сорокін А. Участь депутатів Київміськради I (XXI) скликання у спільних засіданнях Комісії Верховної Ради Української РСР та України з питань народної освіти і науки (1991 р.). Київ і кияни: щорічна науково-практична конференція, м. Київ, 16–17 листопада 2023 року: тези доповіді. Київ, 2023. Вип. 15. С. 334–337.

39. Сорокін А. А. Роль президії Київміськради I (XXI) скликання в організації відзначення Міжнародного дня студентів 17 листопада 1990 р. у м. Києві. Ціна свободи: від Української революції 1917–1921 рр. до Євромайдану: Всеукраїнська наукова конференція, м. Київ, 18 листопада 2023 року: тези доповіді. Київ, 2024. С. 160–165.

40. Сорокін А. А. Встановлення побратимських зв'язків міст Києва і Анкари. VII Конгрес сходознавців, м. Київ, 27 листопада 2023 року: тези доповіді. Львів – Торунь, 2023. С. 88–92.

41. Сорокін А. А. Дні Кіото в серпні 1991 р. на шпальтах газети Київміськради «Хрещатик». XXVI Сходознавчі читання А. Кримського: Міжнародна наукова конференція, м. Київ, 30 листопада 2023 року: тези доповіді. Львів – Торунь, 2023. С. 279–282.

42. Сорокін А. А. Участь посадових осіб Київміськради I (XXI) скликання в налагодженні зв'язків між містами Києвом і Тяньцзінем (за документами Державного архіву м. Києва). Китайська цивілізація: традиції та сучасність: XVII Міжнародна наукова конференція, м. Київ, 14 грудня 2023 року: тези доповіді. Львів – Торунь, 2023. С. 115–119.

43. Сорокін А. А. Передумови співпраці незалежної України з постсоціалістичними державами Центрально-Східної Європи у світлі листування виконавчого комітету Київської міської Ради народних депутатів (Київміськвиконкому) з питань транспорту та зв'язку за 1990 р. у складі фонду Р-1 Державного архіву м. Києва. Актуальні проблеми сучасної науки та освіти: X Міжнародна науково-практична конференція, м. Львів, 19–20 січня 2024 року: тези доповіді. Львів, 2024. С. 41–43.

44. Сорокін А. А. Участь президії Київміськради I (XXI) скликання у становленні сучасних українсько-болгарських міждержавних відносин. Концептуальні шляхи розвитку науки та освіти: X Міжнародна науково-практична конференція, м. Львів, 29–30 січня 2024 року. Львів, 2024. С. 35–37.

45. Сорокін А. А. Розпорядження керівника секретаріату Київміськради за серпень – вересень 1994 р. та додатки до них як джерело з історії формування документального комплексу Київміськради I (XXI) скликання у складі фонду 1697 Державного архіву м. Києва. Пріоритетні напрями досліджень в науковій та освітній діяльності: XI Міжнародна науково-практична конференція, м. Львів, 29–30 березня 2024 року: тези доповіді. Львів, 2024. С. 16–18.

8. Апробація основних результатів дослідження. Основні положення та висновки дослідження обговорювалися на: XIII Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Шевченківська весна – 2015: історія» (м. Київ, 2015 р.); Всеукраїнській науковій конференції «Шістнадцяті джерелознавчі читання «Архівна наука і освіта в незалежній Україні» (м. Київ, 2015 р.); XIV Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Шевченківська весна – 2016: історія» (м. Київ, 2016 р.); IX Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Дні науки історичного факультету (до 150-річчя з дня народження М. С. Грушевського)» (м. Київ, 2016 р.); XV Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Шевченківська весна – 2017: історія» (м. Київ, 2017 р.); X Міжнародній конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Дні науки історичного факультету 2017 (до 200-річчя з дня народження М. Костомарова)» (м. Київ, 2017 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Другі києвознавчі читання: історія та етнокультура» (м. Київ, 2017 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Бібліотечне краєзнавство

у культурному просторі України» (м. Київ, 2017 р.); XVI Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Шевченківська весна – 2018: історія» (м. Київ, 2018 р.); XI Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Дні науки історичного факультету» (м. Київ, 2018 р.); XVII Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Шевченківська весна – 2019: історія» (м. Київ, 2019 р.); XIII Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Дні науки – 2019: історія» (м. Київ, 2019 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Громадсько-політична та наукова діяльність М. С. Грушевського в міжнародному вимірі (до 155-річчя від дня народження)» (м. Київ, 2021 р.); II Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Сумські історико-краєзнавчі студії» (м. Суми, 2021 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Науково-інноваційний розвиток агровиробництва як запорука продовольчої безпеки України: вчора, сьогодні, завтра» (м. Київ, 2021 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Діяльність бібліотек у забезпеченні вивчення і популяризації історико-культурної спадщини регіонів: історія, сьогодення, перспективи» (м. Київ, 2021 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми історії зарубіжних країн в новий та новітній час» (м. Київ, 2022 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Відносини між Україною і НАТО на сучасному етапі: досягнення та виклики» (м. Київ, 2022 р.); II Міжнародній науково-практичній конференції «Медицина і психологія в репродукції людини – мультидисциплінарний підхід» (м. Київ, 2022 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Духовний код української ідентичності у вимірі міжкультурної комунікації (до 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди)» (м. Київ, 2022 р.); XVI Міжнародній науковій конференції «Китайська цивілізація: традиції та сучасність» (м. Київ, 2022 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми історії зарубіжних країн в новий та новітній час» (м. Київ, 2022 р.); III Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Сумські історико-краєзнавчі студії» (м. Суми, 2022 р.); Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «HistUkrainika» (м. Київ, 2022 р.); V Міжнародній науковій конференції студентів і молодих вчених «Травневі студії 2023: історія та міжнародні відносини в інформаційному протистоянні» (м. Вінниця, 2023 р.); Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 125-річчю Національного університету біоресурсів і природокористування України «Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повсюдності відбудови: виклики для України та світу». Секція 4: «Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів» (м. Київ, 2023 р.); Міжнародній науковій конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Кліо» (м. Київ, 2023 р.); Всеукраїнській науковій конференції з нагоди 175-ї річниці від дня народження Павла Рябкова та 65-ї річниці від дня народження Сергія Шевченка «Проблеми історичної регіоналістики та мікроісторії» (м. Кропивницький, 2023 р.); Міжнародній очно-дистанційній науково-практичній конференції молодих вчених «Сучасні гуманітарні дослідження молодих науковців у глобалізаційному світі: виклики, інновації, безпека» (м. Київ, 2023 р.); щорічній науково-практичній конференції «Київ і кияни» (м. Київ, 2023 р.); Всеукраїнській науковій конференції «Ціна свободи: від Української революції 1917–1921 рр. до Євромайдану» (м. Київ, 2023 р.); VII Конгресі сходознавців (м. Київ, 2023 р.); Міжнародній науковій конференції «XXVI Сходознавчі читання А. Кримського» (м. Київ, 2023 р.); XVII Міжнародній науковій конференції «Китайська цивілізація: традиції та сучасність» (м. Київ, 2023 р.); X Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми сучасної науки та освіти» (м. Львів, 2024 р.); X Міжнародній науково-практичній конференції «Концептуальні шляхи розвитку науки та освіти» (м. Львів, 2024 р.); XI Міжнародній науково-практичній конференції «Пріоритетні напрями досліджень в науковій та освітній діяльності» (м. Львів, 2024 р.).

Ухвалили:

Дисертація здобувача ступеня доктора філософії Сорокіна Андрія Анатолійовича на тему: «Київська міська Рада народних депутатів I (XXI) скликання (1990–1994 рр.): вибори, організація, діяльність» є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій вирішено конкретне наукове завдання, а саме комплексне дослідження формування та діяльності

Київської міської Ради народних депутатів I (XXI) скликання, що має важливе значення для галузі знань 03 «Гуманітарні науки».

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31 травня 2019 року), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року, № 502 від 19 травня 2023 року та № 507 від 03 травня 2024 року).

З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей здобувача Сорокіна Андрія Анатолійовича дисертація на тему: «Київська міська Рада народних депутатів I (XXI) скликання (1990–1994 рр.): вибори, організація, діяльність» рекомендується для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки».

Експерти:

**Професор кафедри міжнародних відносин
і суспільних наук
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор історичних наук,
професор**

Сергій БІЛАН

**Доцент кафедри міжнародних відносин
і суспільних наук
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
кандидат історичних наук,
доцент**

Наталія КРАВЧЕНКО

**Відповідальний за атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня доктора філософії**

Сергій БОЯРЧУК